

Metams 8 r., pusmečiui 4 r.
20 k., 3 mėnesiams 2 r. 20
kap., 1 mėnesiui 70 k.

UŽSIENIUOSE:
metams 11 r.; 9 mėnesiams
8 r. 40 k., 6 mėnesiams
(pusmečiui) 5 r. 75 k.; 3
mėnesiams 2 r. 90 k.; 1
mėnesiui 1 rub.

SKELBIMAI:
Pietis eilė (4 skiltys) prieš
tekstą 90 k., po tekstą 40 k.

Lietuvių Balsas

Darbo ieškantiems: eilė
15 k. - Giminių ieškantiems:
eilė po teksto 15 k.

REDAKCIJOS
ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Sapery g-le.
n. 9. b. 9. Telef. 236-46.

REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be se-
kmadienių, nuo 12 v. dieną
ligi 4 val. vakaro.

Skyrium numeris
6 kap.

Metai III.

Petrapilis, 1917 m. vasario 16 d.

N° 14 (143).

A. † A.

Andrius Ciegi-Čeigis

Čiukiškių kaimo, Josvainių parapijos, Kauno gub., Ulanų
pulko šaulys, 22 metų, žuvo. Žuvo Rumunijos laukuose mū-
šyje 1916 metų gruodžio mėnesio gale.

Už jo vėlę vienos pamaldos buvo atlaikytos Padolės
Šargorode, antros bus atlaikytos Petrapilyje šv. Kotrynos
bažnyčioje (Nevos pr. № 32) 8 val. rytą, vasario 16 d. (lai-
kys kun. Tumas, kuriose dalyvauti Petrapilyje gyvenančius
gimines ir pažįstamus kviečia —

Brolis ir Brolienė.

Šeštadienyje, 1917 metų kovo 18 d.

Liaudies Namų DRAMOS SALĖJE (Народн. Домъ Импер. Николая II)
Lietuvių Draugijos Centro Komitetas lietuvių karo
imtinių naudai

taiso didelį vakarą.

Bus parodyta iš lietuvių senovės gyvenimo didelė 5 veiksmų
7 paveikslų drama pasaka:

„Eglė Žalčių Karalienė,“

su muzika, dainomis ir šokiais.

Bilietų kamos ir jų pardavimo vieta bus nurodytos kiek
paskiau.

134-1

leškau Petrapilyje ir jo priemie-
ščiuose dviejų kambarių, kur
galima būtų ir virtuve naudotis,
arba atskiro buto.

Pranešti A. DUNDZILAI

ПЕТРОГРАДЪ, Саперный пер. 9, кв. 9.

Noriu gauti vaikų prieglaudoje
vedėjos arba šeimininkės vietą.

Turiu rekomendacijų, sutinku ir išva-
žiuoti.

Su paklausimais kreiptis į A. DUNDZILAI.
ПЕТРОГРАДЪ, Саперный пер. 9, кв. 9.

šv.

Petrapilis, vasario 16 d.

Augame brėstame.

Šiomis dienomis lietuvių tautos gy-
venime įvyko didelis atsitikimas, kurio
vaisių mes dar nežinome, kokie jie bus,
bet jau iš anksto galime spėti, ir
spėti drąsiai, jog tai, ko pasiekta, gali
daug nulemti ir patį lietuvių ir Lietu-
vos likimą.

Čia kalbame apie tai, jog šiomis
dienomis lietuviai galų gale suprato vi-
si esą lietuviai, be skirtumo srovių,
suprato, jog yra bendrų reikalų, kurie
galima ir reikia bendrai kelti ir ginti;
suprato, jog jau artinasi pati didžioji
ir svarbioji gyvenamųjų atsitikimų
valanda, kada ir lietuvių tautai kaip
tautai reikia ir reikės tartis savo žodis
ir apreiškinti viešai savo valią.

Lig šiol gyvenome pakrikę. Mūsų
tarpe sruveno srovių srovelių, vienos
didesnės, kitos mažesnės, vienos smar-
kios, sraunios, kitos lėtos. Visos jos
sruveno kiekviena sau, niekame be-
mažko nesusitikdamos, niekame nera-
sdamos bendros vagos. Negana to. Jos
ir vengė susitikti, vengė kita kitos, bi-
jodamos, kad viena kuri susitikusi ne-
užlietų kitos. Jeigu kartais kas drįsda-
vo sakyti ir išrodinėti, kad gali būti
bent vietomis ir bendra vaga, kad bende-
ra vaga tekant būtų daugiau pajėgos
ir galybės, tuojau kiti imdavo išrodinė-
ti, kad tie, kurie kalba apie vienybę,
tik veidmainiauja — jiems ne vienybė
rūpinti, bet visai kas kita; jų tikslas —
pavergti kitas sroves, priversti jas tar-
nauti savo srovei, jų tikslas — viešpa-
tauti.

Šiomis dienomis virto kitaip. Sro-
vės susijusios, pasitarusios atrado bende-
rą vagą, kuria galima bendrai kartais
paplaukti. Išsiaiškinus, išsikalbėjus, iš-
sigincijus pasirodė, jos srovės kita ki-
tai nėra ir negali būti taip baisios, kaip
iš tolo žiurint atrodo. Teisingai vienas
iš pačių kairiųjų pasakė, jog nėra ko
taip jau bijoties tų katalikų, kaip vel-
niui kryžiaus. O pasakė jis tai tada,
kada jau baigėsi ilgi ir dideli ginčai,
ar pripažinti katalikų partiją (šalia kri-
kščionių demokratų), kuri tik paskuti-
niu metu pasirodė lietuvių gyvenime.
Tada ir partijos katalikas (reikia babar
skirti apskritai katalikas nuo partijos
kataliko) gal taip pat bent savyje pa-
sakė, jog ir socialdemokratas, kaip tas
velnias, nesąs toks baisus, kaip jį piešia.

Kad visos srovės, ir pačios kairio-
sios, ir pačios dešinėsios ir vidurys,
priėmė vieną bendrą rezoliuciją dėl
tautos tarybos steigimo — tai ar ne-
bus tik pirma lietuvių gyvenime atsi-
tikimas. Jis svarbus tuo, kad prie vie-
nybės prieita politikos klausimu, nes

lig šiol kaip tik buvo pripažįstama,
jog jeigu ir galimas kai kada bendras
kelias, tai tik ne politikos klausimuose.
Jis parodė, jog kaip tik ir politikoje
yra bendrų dalykų, tokių, kaip tautos
ir šalies laisvės klausimas. Tautos ta-
rybai tvirti ir buvo rasta tarp kito ko
ir tas bendras pamatas, jog laisvė vi-
siems lygiai reikalinga — ir kairiajam,
ir dešiniajam, ir viduriniam, — nors
ta laisvė gal būti reikalinga kiekvie-
nam iš jų vis kitokiam tikslui.

L. N.

Tautos taryba.

Lig šiol, kada buvo keliamas Lietu-
vos klausimas ir lietuvių tautos reika-
lai ar tai užsieniuose, ar rusų spaudoje,
ar vyriausybės sferose, keldavo juos
daugiausia atskiri žmonės arba atski-
ros žmonių grupės artimų politikos pa-
žiūrų. Tad dažnai būdavo girdėti iš
kitų srovių protestų, kas įgaliojęs kal-
bėti tautos vardu. Pertat didieji tautos
darbai negalėjo turėti tokios svarbos
kitur ir tokio atbalsio pačiuose lietu-
viuose, kaip kad būtų turėję, jei darbas
būtų dirbamas bendrai visos tautos,
visų srovių sutartinai.

Toki nenormalų padėjimą jautėme
visi, ypač dabar, tokių svarbių ir ne-
bepakartojamų atsitikimų metu. Spau-
dos išrodinėjimais, kad reikia vienybės,
kai kam arba buvo nesuprantami, arba
tyčia srovių tikslais buvo įkalbinėjama,
kad vienybė esanti negalima. Bet vis
tik juo toliau, juo daugiau buvo jau-
čiama, kad toks dalykų stovis yra ne-
normalus.

Pagaliaus Maskvos lietuviai pasiėmė
inicijatyvą ir susirinkę įvairių srovių
žmonės priėmė rezoliuciją, kad ypač
svarbiu metu lietuviams vienybė yra
būtinai reikalinga. Maskviečių klabinai-
mi, pagaliaus lietuviai sudarė pasikal-
bėjimą, kuriame dalyvavo nuo visų
srovių pačių srovių rinkti žmonės (po
10 nuo kiekvienos); be to dalyvavo dar
10 tokių, kurie jokios srovės neklausė
(palaidųjų) ir 10 svečių.

Buvo daug kalbų, daug ginčų. Ka-
dangi visi jautė reikalą visiems susi-
tarti, kadangi visi numanė ir matė, jog
ilgiau taip nebegalime būti pakrikę,
kaip lig šiol, tai ir pasikalbėjimų apas
buvo rimtas.

Svarbiausias pasikalbėjimo uždavi-
nys buvo sudaryti iš visų srovių vieną
bendrą organą, toki, kurs galėtų tarti
tautos vardu. Patys kairieji iš pat pra-
džių buvo priešingi tokiam organui;
jie buvo tos nuomonės, jog pradžiai
reikia sudaryti tik biuras, kurs ristių
sroves ir informuoti jas apie tai, ką
daro kitos srovės. Besigincijant paai-
škėjo, jog vardas nesvarbu, jog tautos
centro organas turi turėti ir kompeten-
cijos tarti ką nors ir daryti, ką nors
pats nuo savęs, o ne vien informuoti.
Čia kairieji reikalavo, kad tas organo
nutarimai būtų vienu balsu daromi.

Bet visa išsiaiškinusios visos srovės
vieno balsu priėmė bendrą rezoliuciją,
kurioje pažymėta, jog sudaroma tautos
taryba iš visų srovių atstovų po 3 nuo
kiekvienos. Tautos taryba skelbia savo
nutarimus tautos vardu, jeigu nutari-
mai priimti visų srovių vienu balsu. Jei-
gu gi kas nutarta ne vienu balsu, o
daugumos, tai ir tada taryba skelbia
juos, bet tik pažymi, kurios srovės su-
darė tą daugumą. Pačiai tarybai palie-
kama spresti apie lietuvių Val. Dumos
atstovų ir šiaip žinovų kvietimą.

Taip pirmas sutartinis tautos dar-
bas. Ar ilgai jis tvers, ar ne, bet jau
pats bendro organo sudarymo faktas
yra mums dideliai svarbus.

Rug.

Lietuvių atstovų kuopa.

Maskviečių lietuvių inicijatyva įvyko
įvairių srovių parinktų žmonių pasikal-
bėjimas, kuriame dalyvavo ir Valstybės
Dumos atstovai. Per pasikalbėjimą pa-
aiškėjo, jog būtinai reikalinga, kad
lietuviai atstovai sudarytų Valst. Du-
moje lietuvių atstovų kuopą, kuri su-
tartinai reikštų Valst. Domoje lietuvių
balsą Lietuvos laisvės klausimais.

Š. m. vasario 13 d. buvo pirmas
tos lietuvių atstovų kuopos pasitarimas.
Buvo svarstyta, kaip ir kada stoti ben-
drai Domoje su reikalavimu Lietuvai
autonomijos, kaip reaguoti prieš komi-
siją, kuriai pavesta svarstyti Lenkų
klausimas, kad joje nėra lietuvių at-
stovo, kuris gintų Suvalkų gubernijos
reikalus ir jos išskyrimą iš Lenkų; buvo
svarstyta pagaliam ir tai, ar reikia lie-
tuvių atstovų kuopai prisidėti prie ben-
dros svetimtaucių (vad. nerusų) atstovų
grupės, kuri dabar organizuojasi V.
Domoje savo teisėms ginti.

Visi vienu balsu nutarė:

1) artimiausiu laiku pareikalauti
bendrai visų lietuvių atstovų vardu
Lietuvai autonomijos iš V. Dumos tri-
bunos; 2) įduoti kun. Golicino komi-
sijai memorandumą reikalavimą Su-
valkų gubernijos klausimu ir tuo pačiu
metu pakelti V. Domoje protestą, kad
vyriausybė, svarstant ir rišant Lenkų
klausimą, neatsižvelgia į lietuvių reika-
kalus; 3) prisidėti prie bendros svetim-
taucių kuopos, jei jis bus įsteigta.

Tai pirmi mūsų atstovų bendri žin-
gsniai. Pats lietuvių atstovų susitikimas
į vieną kuopą — tai naujas faktas
mūsų gyvenime ir mūsų politikoje, fak-
tas, kaip galima laukti, didelės svar-
bos. Mes ją ir jos pirmus žingsnius
sveikiname iš širdies ir trokštame, kad
jos žingsniai ir darbai būtų dideli ir
vaisingi, kaip didi yra šį valandą, ku-
rią mes dabar gyvename. Gyvenimo
nuotykių, didi tautos reikalai, vargai
ir pavojai — tai didelė mokykla; kad
ir vėloka, ji mus jau daug delto iš-
mokė! Augame ir džiaugiamės, kad
augame.

Protestas.

Mes Petrapilio augštųjų mokyklų
moksleiviai, ateitininkai, šiuo išreiškia-
me geriamajam Lietuvos veikėjui p.
Leonui užuojautą dėl nepamatotų
„Naujosios Lietuvos“ įtarimų.

Be to, būdami Petrapilio Lietuvių
Studentų Draugijos nariais, pranešame,
kad visiškai nesolidarizuojame su Val-
dybos protestu, apie kurį minima re-
dakcijos prieraše „N. Liet.“ šių metų
N° 5.

1) Ona Valaitytė, 2) Julija Žilevi-
čaitė, 3) Ottonas Milevičius, 4) Stasys
Gruodis, 5) Ona Petrauskaitė, 6) V.
Vitkaitė, 7) O. Jučaitė, 8) K. Gustaitytė,
9) A. Paškevičaitė, 10) M. Blažonytė,
11) M. Andziulytė, 12) K. Ambrazie-
jus, 13) K. Ambraziejienė, 14) P. Sta-
cinskaitė, 15) Br. Mėginaitė, 16) L.
Januševičaitė.

Petrapilis,
vasario 12 d. 1917 m.

Ūkio klausimu po karo.

75-me „L. B.“ numerįje buvo nurodyta, kokiomis vėžomis eis evoliucijos keliu Lietuvos ūkis po karo ir kokios bus ūkininkavimo sąlygos, kai pradėsime naują gyvenimą savo šalyje. Visos ūkio šakos, kaip buvo jau pažymėta, bus baisiai suskurdusios, ypač gyvulių ūkis, su kuriuo rište surištas lauko augalų veisimo klausimas. Lauko augalų veisimas gali būti vaisingas tik tuomet, kai turėsime užtektinai gyvulių, kai laukus galėsime tinkamai išdirbti ir nutrešti. Tokiu būdu gyvulių ūkis, kaip matome, labai svarbus žemės ūkyje. Plėtosis gyvulių ūkis, kils ir plėtosis kitos ūkio šakos. Didės pajamos, gerės ekonominis valstiečio padėjimas, o dėl to ir visos šalies. Taigi, atgaivinti ūkį, pakelti jį į tinkamą laipsnį, daug pareina ant gyvulių ūkio pakėlimo.

Ūkio atstatymo klausimui risti, žinoma, daug kliudo neaiškus mūsų krašto likimas ir tai, kad neturime plačiai įgalios organizacijos, kuri, žemės ministerijos padedama, galėtų plačiai dirbti šį darbą. Bet tatau nereikia, kad mums reikia sėdėti ir laukti, paaiškės dalykai. Ar šiaip ar taip dalykams virtus, mes turime rengtis grįžti į Lietuvą, turime gaminti tą medžiagą, kuri reikalinga bus ūkio atstatymui. Kaip augščiau sakiau, gyvulių ūkis mums labai svarbus, todėl apie jį reikia gerai pasitarti ir suieškoti būdų veisliniams gyvuliams pagaminti, kad jie tuojau po karo galima būtų gabenti į Lietuvą. Pasizūrėkime, ką veikia svertinčiai. Kai-kurios rusų žemietybės, pav. Volynės gub. labai susirūpinusios medžiagos gaminiu ūkio atstatymui. Volynės žemietybė taip pat laiko gyvulių ūkį svarbiu, todėl jam nemaža ir darbuojasi. Daugelyje vietų yra įsteigta veisliniai punktai, kame stato geresnius gyvulius, parinktus iš rekvizuotų bandų ar šiaip supirktų. Į tokius punktus žemietybė siunčia specialistų, kuriems prižiūrint šeria ir auklėja veislinę medžiagą, kuri bus siunčiama į vietas, vokiečiams atleidus kraštą. Veisliniai gyvuliai bus dalijami nukentėjusiems dėl karo ūkininkams, o taip pat bus statomi ir veislinius punktus. Šią darbą Žemės ministerija labai užjaučia ir duoda užtenkamai lėšų. Neblogas, man rodos, Volynės Žemietybės darbo pavyzdys ir mums. Labai būtų naudinga dabar Rusijoje įtaisyti tokių veislinių punktų mūsų kraštu. Šiam tikslui be galo gerai būtų išnomojus dvarų*) ir gaminus, Žemės Ministerijai padedant, veislinę medžiagą, kuri po karo būtų nukelta į nuniokotąją Lietuvą. Tokie veisliniai punktai galėtų keleris metus po karo pasilikti Rusijoje, nes Rusijoje veislinę medžiagą visados bus galima lengviau rasti ir pigiau apsieiti jos laikymas. Jeigu iš anksto bus įsteigti veisliniai punktai ir darbas eis gerai, tai jau daug kas galima bus nuveikti mūsų krašto atečiai. Žinoma, užtektinai veislinę medžiagą visai Lietuvai vienais-dviejais metais nieku būdu nebus galima pristatyti, praeis gal 5—6 metai, o gal ir visa dešimtis, iki prisiveisime užtektinai gyvulių. Tokie veisliniai punktai galėtų duoti mums raguočių, kiaulių, arklių, ožkų, avių ir paukščių*).

Mūsų ūkis dalimi jau buvo ir bus gyvulių ūkiu. Produktų iš jo, kaip jau buvo kalbėta, galima laukti tokių: pieno, sviesto, sūrių, mėsos, taukų ir tt.

Del pieno, tai po karo keleris metus maža jo teturėsime, nes iki prisiveisime užtektinai gyvulių, išeis daug laiko. Todel pienas ir produktai iš jo neduos tuojau po karo ūkininkui piniginės pasipirties, bet bus visas suvartotas šeimynos, kaip geras maistas.

Del mėsos, taukų visai kas kita. Mėsos mums duoda kiaulės, avys, paukščiai ir iš dalies raguočiai. Avių su raguočiais mėsa vartoti negalėsime, nes jų maža bus po karo ir, antra, turėsime visas jėgas įtempti, kad jų greičiau prisigintume. Todel jauni gyvuliai bus beveik visi paliekami veislei ir apie pjovimą jų negalės būti nė kalbos. Lieka kiaulės ir paukščiai. Su kiaulėmis ir paukščiais dalykas kitaip atrodo. Žinoma, po karo neturėsime nei kiaulių, nei paukščių, ir reikės jų vežti iš svetur — iš Rusijos. Bet jeigu iš anksto tuo pasirūpins susidariusi nauja kokia nors organizacija ir jos darbas eis gerai, tai veislinę medžiagą, kaip kiaulių ir paukščių, nesunku pristatyti Lietuvai, juo labiau, kad Rusijoje šios rūšies gyvulių kur kas lengviau rasti, ne kaip gyvulių raguočių. Aprūpinus nuniokotą Lietuvą veisliniais gyvuliais, kiaulėmis ir paukščiais, greitai laiku turėsime iš jų mėsos. Kiaulės ir paukščiai daug veislesni už raguočius ir avis. Be to, jų augimo perijodas daug trumpesnis. Kiaulės greitinių gerų veislių galima vartoti mėsa 10—12 mėnesių, o paukščiai 5—6 mėnesių.

Tokiu būdu matome, kad mėsos bus galima susilaukti kur kas lengviau ir greičiau ne pieno, todėl ir piniginės paramos turime pirmiausia laukti ne iš gyvulių raguočių, bet iš kiaulių ir paukščių. Jeigu taip, tai čia aišku, kaip svarbu šita gyvulių rūšis; tuojau po karo ir į ją reikia atkreipti akys.

Laukų augalų kulturoje kiaulės ir paukščiai neturi, žinoma, tokios didelės įtakos kaip raguočiai gyvuliai. Mėslo, taip reikalingo dirvą nutrešti, lieka maža, nes negali susilgti su raguočiais sunaudojime stambaus pašaro, kaip antai: šiaudų, šieno, pelų ir t. t. Bet jeigu mes atsiminsime, kad gyvulių mėšlas laikinai galima pakeisti žaliuoju mėšlu—lubinu lengvoje žemėje ir žirniais bei garstyčiomis sunkioje, ir atsiminsime, kad kiaulės ir paukščiai kur kas geriau sunaudoja stiprų (koncentruotą) pašarą ir, kad šitiems gyvuliams padedant, galėsime sunaudoti nepasėtus javais*) laukus dėl stokos darbinių gyvulių, tai kiaulių ir paukščių rolė mūsų ūkyje po karo darosi dar aiškesnė.

Kaip matyti iš visa parašyta, gyvulių ūkyje visupirma atsistos kaip reikiant paukščiai (žąsys, antys, vištos), paskiau kiaulės, po to avys su ožkomis ir pagaliau raguočiai gyvuliai, su kuriais sykiu atsistos maždaug kaip reikiant ir visos ūkis. Apie tą laiką turėsime užtektinai ir arklių.

Juo greičiau prisiveisime arklių ir naudojamų gyvulių, ypač raguočių, juo greičiau sutvirtės mūsų ūkis. Šiam darbui ir apskritai atstatymo ūkio darbui reikia organizuoti ir dirbti darbas, Žemės ministerijai pinigais padedant.

Agr. P. Variakojis.

Ar verta slėpties?

Kaip imi mąstyti apie mūsų visuomenės gyvenimo formas, tai tuojau galvoje atsiranda nemalonių klausimų: delko mūsų visuomenės gyvenimas neranda mūsų spaudoje tikrojo atbalsio, delko mūsų draugijų ir šiaip organizacijų vidaus gyvenimas nepiešiamas laikraščiuose. Gal bijoma viešai savo darbai parodyti? Bet tai būtų absur-

das, nes dabar žinomosios draugijos yra vyriausybės leistos, legalizuotos, ir visa tai, kas tose draugijose būna gvildoma ir daroma, nieko pavojinga ar netinkama nėra. Taigi, aš, kalbėdamas apie mūsų draugijų gyvenimo normalumą turėsiu galvoje legalizuotas draugijas, kurių darbai gali būti visiems atvirai rodomi.

Mes, lietuviai, turime dabar visokių draugijų, visokių komitetų, visokių sekcijų, visokių biurų ir taip toliau. Rodos, kaip laikraščiuose būtų kas rašyta apie šitų organizacijų gyvenimą ir darbus. Tačiau šios rūšies raštų retai teaptinkti laikraščiuose. Delko? Štai klausimas, į kurį ne taip lengva ir atsakyti. Paprastai, laikraščio skaitytojas, ilgai nemastęs, atsakytų: „Laikraštis kaltas!“ Tokį maž daug pasakymą teko man girdėti iš daugelio lūpų. Taip, gali kartais būti ir „laikraštis kaltas“, bet reikia atsiminti, kad laikraštis nėra tokia esybė, kuri galėtų visur nueiti ir sužinoti, viską paskui papasakoti. Tariant tikra žodžio prasme, patsai laikraštis niekados nieko nėra, bet jame terašo žmonės, kurie vadinami to laikraščio bendradarbiais. Štai, tie bendradarbiai kaip kada ir nusikalsta visuomenei. Tokiu būdu „kaltininkus“ suradome. Bet apsidairę aplinkui, ir čia rasime kaltės švelninamų aplinkybių, del kurių kaltinamiesiems prisieitų visai dovanoti.

Dalykas tame, kad labai maža turime žmonių, kurie mokėtų ant balto popieriaus išdėstyti savo mintis ir nupiešti mūsų organizacijų gyvenimą. Tai viena. Antra, nors jų maža yra, tačiau ir tiems patiems kai kada neleidžiama rašyti tai, ką jie norėtų. Apie vyriausybės cenzūrą aš ir nekalbu. Gal, gerbiamieji skaitytojai, pasakysite, jog laikraščio redaktorius tokius raštus gavęs, tuojau juos paslepia kur nors, kad atsigulėtų. Bet ir tai ne tiesa. Kad daug nekalbėjus, pasakysiu, jog daugelyje atsitikimų kalti būna kalbamųjų organizacijų „galvos“, arba vedėjai (žinoma, ne visi), kurie prie savęs iš tolo korespondento nenori prisileisti. Jei mūsų korespondentas norėtų apie ką nors aprašyti, tai jam kitokio kelio nėra, kaip tiksliai niekam nematant įlikti ten, kur tu žinių galima rasti, ir paskui, niekam nežinant, rašyti apie tai į laikraštį. Kaip faktą, papasakosiu, kas su manim vieną kartą atsitiko.

Sužinojęs, kad tokią ir tokią dieną tokios tai ir tokios draugijos (gal sekcijos, o gal ir biuro — tai nesvarbu) bus narių susirinkimas, kuriame bus gvildomi svarbus mūsų visuomenei klausimai (dienotvarkėje buvo parodyta tie klausimai). Na, manau sau, imsiu ir parašysiu apie tą susirinkimą. O kad laisviau galima būtų rašyti, aš del visa ko telefonuotu susirinkimo „galvos“ klausdamas, ar galima bus laikraestyje rašyti apie taip svarbius visuomenei klausimus, kurie bus tame susirinkime keliami. Bet kaip aš nusišėbėjau, kada išgirdau nelauktą visai atsakymą. Ir kad greičiau manęs atsiakračius, pasakė, kad tuo tarpu negalės nieko tikra pasakyti, turįs del to su kitais pasikalbėti ir žadėjo, praslinkus kokiom dviem valandom, telefonu man pranešti, ar bus galima ateiti susirinkimui. Taip ir ligi šiai dienai aš nesulaukiau jokio atsakymo. Aiškus dalykas, jeigu būtų norėję įsileisti pas save laikraščio korespondentą, tai būtų apie tai iš karto pasakę. Panašiai atsitiko man ir „Grūdo“ steigiamajame susirinkime. Tenai nedavė įžengti susirinkimo salėn nė per slenkstį teisidamiesi, kad tiksliai priimtu tuos, kuriuos kvietė.

Be abejo, tokie mūsų visuomenės gyvenimo apsirėškimai yra nenormalūs. Juk kultūringose šalyse to visai nematyti: ten draugijų darbavimas neslepia nuo žmonių, ten tokių paslapčių nėra. O pas mus, kur tik pažiūri—slinksas... Kai kurie mūsų draugijų vadovai elgiasi taip, kaip kitados darydavo Aigipto faraonai, kurie taip pat slėpdavo nuo žmonių naujus išradimus, mokslo tyrimus ir tt... Man rodos, kad mūsų kai kuriems veikėjams nederėtų eiti faraonų pėdomis.

Tokiais pasielgimais kai kurios mūsų organizacijos (legalinės) save temdgo, nes nenori visuomenei parodyti savo darbų. Mums lietuviams, atskirtiems nuo savo tėvynės, labai yra svarbu, kad sparčiau galėtume dirbti Lietuvos labui, tuo atžvilgiu ir yra geisti, kad plačiosios žmoui minios galėtų nors savo mintimis dalyvauti mūsų draugijų darbe, kad galėtų bent atjausti tai, ką jaučia draugijos nariai; tada visi išsisklaidę po Rusijos plotus žmonės jaučiau jaustusi save ir manytu, kad jie tikrai yra tos didžiausios draugijos nariai, kuri vadinasi lietuvių visuomene.

Iš „Provincijos“ atvažiavusieji žmonės klausinėja, ką veikia ta ar kita draugija. Jiems svarbu žinoti apie šių draugijų darbus tur būt delto, kad kai kurios jų pasistatę yra tikslą atstatyti karo sugriautąją Lietuvą. Ir kaip liūdina, kad turinčios tokius kilnius tikslus draugijos slepiasi nuo žmonių. Toks veikimo būdas nėra girtinas ir jis reiktų pakeisti kitu, labiau demokratingu veikimo būdu.

A. Kelmūtis

Maskvos Lietuvių Komiteto karo aukoms šelpti visuotinis susirinkimas.

Sekmadienyje, sausio 29 d. 1917 m. buvo Maskvos Lietuvių Komiteto karo aukoms šelpti visuotinis susirinkimas. Komiteto sekretorius V. Sidzikauskas perskaitė Komiteto veikimo apyskaitą nuo 1914 m. rudens ligi sausio 1 d. 1917 m. ir piniginę 17 mėnesių apyskaitą, būtent: nuo rugpjūčio 1 d. 1915 m. ligi sausio 1 d. 1917 m., taip pat aukotojų sąrašą. Darbo Organizavimo Skyriaus vedėjas I. Vanagas-Simonaitis supažindino Susirinkimą su šiuo skyriaus veikimu. Revizijos Komisija savo protokole pažymėjo, kad 1) užrašai Komiteto — knygose padaryti, remiantis pateisinamaisiais dokumentais, 2) pajamų ir išlaidų apyskaitos, taip pat balansas sausio 1 d. 1917 m. su-taisyti teisingai, remiantis užrašais knygose ir 3) skaičius likusių kasoje sausio 1 d. 1917 m. pinigų atitinka rezultata užrašų kasinėje Komiteto knygoje. Į atskirus paklausimus atsakinėjo Komiteto pirmininkas P. Leonas ir skyrių vedėjai. Piniginė Komiteto apyskaita priimta Komiteto visuotinio susirinkimo vienu balsu, 4 susilaikius. Visuotinis Komiteto susirinkimas išreikšė padėką Komiteto Valdybai ir bendradarbiams už pasidarbavimą tremtinių naudai. Taip pat išreikšta padėka žmonėms ir įstaigoms, paaukojusiems Komitetui pinigais ir turtu. Valdybos nariais išrinkti šie žmonės: P. Leonas, J. Vanagas-Simonaitis, kun. J. Bakucionis, V. Sidzikauskas, J. Mašiotas ir J. Liudžius. Smulkii veikimo ir pinigų apyskaita greitai laiku išeis atskiru leidiniu lietuvių ir rusų kalbomis.

agr. ūk.

Atsišaukimas.

Del sunkaus medžeginio Lietuvių Draugijos Maskvos mokyklų moksleiviams šelpti padėjimo Valdyba kreipiasi į gerbiamuosius Draugijos narius ir skolininkus, prašydama jų greitai laiku atsilyginti, t. y. grąžinti skolas ir užmokant nario mokesnį.

Pinigus prašome siųsti Draugijos išdininko vardu tokiu adresu: Москва, Волхонка, д. 9, кв. 38. В. И. Чепулицу.

Pirmininkas T. Naruševičius.
Sekretorius M. Maikauskis.

P. S. Prašome atsispausdinti šią atsišaukimą ir kitų laikračių.

*) Nuomoti Rusijoje dvarai ekonomijos žvilgsniu yra labai naudingi, nes veisliniams punktams (jeigu jų bus įsteigta) reikalinga pastogė, reikalingas ir pašaras ir tinkama priežiūra. Visa tatau dvare kur kas lengviau suteikti, ne, kaip sakysime, kurioje gelžkelio stotyje. Paskui tokie dvarai gali virsti tiesiog sandėliais įvairių reikalingų Lietuvai prekių, gali virsti šaltinių gaminto sėklos mūsų kraštui ir tt. ir t. t. Likviduodami tokius dvarus, nieko nenustosime, nes supirkti padargai, atsidirbę už savę ir nugabenti Lietuvon, gali būti pastatyti mašinų bei įrankių punktuose ūkininkams naudotis.

*) Laukai, nepasėti javais reikės stengtis įsėti pupinėmis pašarinėmis žolėmis, ypačiais dobilais, nes jie duos gerą ganyklą, neleis laukui apskrėsti piktžolėmis, darys dirvą derlingesnę.

Pinigų apyskaita

Maskvos Lietuvių Komiteto karo aukoms šelpti.

PAJAMOS:

Paimta nuo rugpjūčio 1 d. 1915 m.
sausio 1 d. 1917 m.

- I. Aukų
iš įvairių žmonių ir įstaigų, nenurodant tikslas
iš įvair. žmon. ir įstaigų prieglaudoms
ligoninei
" " " " vaikam šventėms
" " " " lietuvių karo im-
[tiniam Vokioje
" " " " nario mokesnių
II. Iš Maskvos miesto Valdybos
trentinias šelpti skyriaus)
III. Komit. J. D. Didž. Kun. Tatjanos
IV. Tam Tikrosios Tarybos prip. V.
Ministerijos (per Letuvių Centro Ko-
mitetą Petrapilyje)
V. Dirbtuvių pajamos
VI. Sandėlio ir kepyklos pajamos
VII. Valgyklos
VIII. Grižo Komitetui:
nuomos už butus iš tremtinių
Čiurlionies parodos pajamos
už parduotus vadovėlius
įvairių pajamų

VISO . . .

Rub.	Kap.	Rub.	Kap.
31.112	01		
16			
60			
1.184	53		
284	98		
185		32.842	52
208.531	71	208.531	71
391.590	21	391.590	21
730.000		730.000	
33.375	88	33.375	88
6.053	34	6.053	34
1.297	53	1.297	53
10.856	50		
2.668			
705	65		
2.769	12	16.999	27
		1.420.690	46

IŠLAIDOS:

Išleista nuo rugpjūčio 1 d. 1915 m.
sausio 1 d. 1917 m. šiais išlaidų \$\$:

- I. Administracijos išlaidos:
Tarnautojams algos
jų važinėjimas
Kancel. spaut., pašto telegr. ir smul-
kios išlaidos
Laikymas Komiteto kancel. buto nuo
1—VIII 1915 m.
II. Bendrabučių laikymas ir butų
masmd. pašalpos
III. Tremtinių maistui išlaidos:
Maist. pinigai ir gyv. pašalpos
šventėms
Valgyklų laikymas
Sandėlio ir kepyklės laikymas
IV. Tremtinių aptaisymas ir apavimos:
Autuvas, drabužiai ir skalbiniai
Teikimas drapanų ir autuvų iš sandėlio
V. Mediko-sanitarinės išlaidos:
Mediko-sanitar. išlaidos ir pirtis trem.
Mediko-sanitarinė pagalba moksleiviams
VI. Liaudies švietimas:
Pradėdamųjų mokyklų laikymas
Kultūrinė ir dvasios pagalba (spauzd.
vadovėlių, laik. vak. suaugus. kursų
įsteig., konc. spekt., kunig. laikymas
Čiurlionies parodos įtaisyimas
VII. Moksleiviams ir vaikams pagalba:
Prieglaudų laikymas
Mokinių bendrabučio laikymas
Drabužiai ir autuvas moksleiviams ir
vaikams
Įvairi pagalba mokiniams ir vaikams:
pienas vaikams ligi mokslo amžiaus,
pašalpa mokin. gyvenimui, tramvajai,
vadovėliai ir mokesnis už mokslą
Vaikams šventei
VIII. Darbo organizavimo skyrius:
Dirbtuvių laikymas
IX. Įvairios išlaidos:
Pašalpos tremtiniams pinigais
išvažiavimui ir
pervežimui
Pašalpos tremtiniams laidotuvėms
Paskolos
Pašalpos lietuviams tremtiniams Vok.
Įvairios ir netikėtos išlaidos
Išlaidos furganinei rinkliavai įtaisyti
Kasas pasiskaitymas
Lietuvių Centro Komitetui
Iš viso išlaidų

Liko sausio 1 d. 1917 m.
Kasoje
Einan. sąskait. Maskvos Valst. Bankoje
Avansų pas tarnaujančius
" " netarnaujančius

Rub.	Kap.	Rub.	Kap.
18.678	80		
2.780	89		
5.167	16 1/2		
1.569	48		
232.225	05	232.225	05
273.958	31		
1.435			
4.205	76		
13.750	43	293.349	50
119.969	80		
6.831	16	126.800	96
31.768	39 1/2		
5.934	03	37.702	42 1/2
49.627	64 1/2		
19.638	73		
3.316	38	72.582	75 1/2
24.399	02		
33.846	49 1/2		
70.479	30		
33.267	84		
1.591	03	163.583	68 1/2
84.706	96	84.706	96
2.240	66		
4.128	65		
3.729	73		
1.832	45		
1.065	—		
644	27		
300	—		
31	24		
338.697	53	353.669	53
		1.392.817	20
5.418	44		
13.093	65		
7.620	—		
1.741	17	27.873	26

A.†A. Daktaro Kazio Velbuto amžinam atminimui.

Dar viena auka!.. Lietuva nebeteko savo sunaus daktaro Kazio Velbuto! o jis ją taip mylėjo: neužmiršdamas jos nei kulkoms zvembiant, nei armotoms kaukiant. Jis siunčia savo nukentėjusios tėvynės fondui 13 rub. aukų iš savo mėnesinės algos.

Save laiške iš sausio 12 dienos velionis prašo atsiųsti naujai išleistų kalendorių, knygų, nes, rašo, „nieko nežinau, kas dedasi lietuvių kolonijoje.“ It prijausdamas netikėtą savo mirtį, draugas Kazys skundžiasi karo baisybėmis ir, pagaliau, rašo: „didžiausiu noru išvažiuočiau iš čia, kelčiaus kur nors nuo fronto, nes jau atsibodo per 30 mėnesių, bet, deja, vilties nėra, nes neturiu protekcijos, o be jos sunku.“ Dar to paties mėnesio 26 dienoje seka tame pat laiškelyje prierašas to paties ordinatoriaus, kur daktaras Kazys tarnavo, rusų kalba: „Gerbiamas! Kazys Velbutas užmuštas priešininko šovinio sausio 26-tą dieną, 1-je valandoje dien., kada jis dežuravo“. Žinutė trumpa, bet mūsų labai nedidelei visuomenei labai liudna!

Daktaras Kazys Velbutas baigė Šiaulių gimnaziją, toliau mokslus ėjo dorpato universitete. Tai buvo labai labai meilios ir geros širdies draugas, už ką visi jį labai mylėjo ir gerbė. Gimes šlehtos (Seduvos) apylinkėje vienok jis nesijautė lenku, bet uoliai mokėsi lietuvių kalbos; ne sykį atėdavo pas mane įsiai su įvairių surašytų žodžių plokštu klaustis, ką jie reiškia. Dorpate buvo Lietuvių Dorpatu Studentų Draugijos nariu, o kiek laiko net jos pirmininku.

Niekuomet nebūdamas didelios sveikatos, velionis 1914 metų pavasarį ir labai apsirgo; buvo jis priverstas net namo važiuoti kiek atsitaisyti po „gardžių studentų pietų“. Iš tenai jį ir pašaukė į karą, kur, kaip pats pasisakė, ir pražygiavo daugiau, kaip 30 mėnesių.

Drauge, tebūnie Tau lengva sveti-
ma Rumunijos žemelė!

Kl. Skabeika.

P. S. Vietoje vainiko Brangaus Draugo atminimui aukoju „Žiburėliui“ 10 rublių.*).

Korespondencijos.

NARVA.

Skandalai dėl lietuvių pamaldų. Narvos parapijoje bus dabar apie 20 katalikų. Pusė jų bus tremtinių pabėgėlių. Pamokslai ir giedojimai bažnyčioje visados būdavo tikta lietuvių kalba, nors niekuomet čia netrūkdavo ir kitų tautų katalikų, būtent: lietuvių, latvių ir vokiečių. Vokiečių karo metu visai sumažėjo, bet užtat lietuvių dešimteriopai padaugėjo. Delto dabartinis klebonas kun. A. Senkevičius rado reikalingu leisti taip pat lietuviams melsties bažnyčioje sava kalba. Rodos dalykas aiškus: tegu kiekvienas garbina Dievą sava kalba. Bet tai nepatiko kai kuriems Narvoje gyvenantiems sulenkėjusiems lietuviams, kurie dabar save vadina lenkais. Sužinoję apie lietuvių pamaldas, jie iš anksto grasė neleisiant „pagonų kalbos“ į bažnyčią. Ir tikrai, kada kun. klebonas pirmą kartą po rartų sugiedojo „Sventas Dieve“ lietuviškai, bažnyčioje pasidarė trukšmas. Kelios moteriškelės (kaip paskui pasirodė, tai buvo pabėgėlis iš Vilniaus), pradėjo lakstyti po bažnyčią ir balsiai keikti kunigą ir lietuvius. Nežiūrint į sumišimą bažnyčioje, kunigas giedojimo nesustabdė. Tada bažnyčios „gynejai“ apipulė kunigą S. zokrastijoje, kaip jis drįstas įvesti bažnyčioje „žmuidziakų“ kalbą, kad čia esą tikta vieni

lenkai, kad jie skųsią vyskupui ir t. t. Kun. Senkevičius trumpai išdėstė, kodėl jis įvedė lietuvių pamaldas ir taip pat paaiškino, kad lenkai pertat nieko nenustoją, nes jų giedojimai ir kitos pamaldos palieka kaip buvę tos pačios ir tuo pačiu laiku, o lietuviams jis užleidžia lenkų neužimtas valandas. Vienok trukšmadariai tuo paaiškinimu nepasitenkino ir išėjo žadėdami skųsties vyskupui. Ar tai ne naujas išrodymas, kas kelia riaušes mūsų bažnyčiose!

Panašus atsitikimas pirmą Kalėdų dieną buvo taip pat Volmare, kur nėra nei bažnyčios, nei kunigo, o tikta kun. Stukelis atvažiuoja laikyti tremtiniams pamaldų. Lenkai giedojo nuo 8 val. lig pusiau 10 ryto, paskui kun. Stukelis pasakė trumpą pamokslėlį trimomis kalbomis ir paaiškino, kad tą dieną yra laikomos trejos šv. Mišios, tai tegu lietuvių gieda per antrąsias, o latviai per trečiąsias mišias. Rodos, puikiausia tvarka, visi turėtų būti patenkinti. Bet ne, ir čia lenkai pasirodė lenkais. Lietuviams pasisekė sugiedoti tikta vieną trumpą Kalėdų giesmelę, o latviams lenkai visai neleido nė pradėti giedoti. Nors kun. Stukelis lenkų giesmininkų pasielgimą paskui aštriais žodžiais papėikė, tačiau jie savo padarė. Ir čia trukšmadariais pasirodė Vilniaus „lenkai“ — gelžkelio sargo žmona su savo vyru.

Es.

Tremtiniai lietuviai Buzuluke.

Nėra Rusijoje kerteles, kur nebūtų nuklydusių lietuvių. Vienur jie aprūpinti geriau, kitur blogiau, o dažniausiai kur tik skaičius jų mažesnis, ten visai jais niekas nesirūpina. tuo tarpu lenkai, kaip pradžioje karo, taip dabar, tiesiog kvapu prisitrauktų, jei ne visas, tai nors po kelias lietuvių šeimynas į savus komitetus, kad tik lietuvių vadintų lenkus savo globėjais. Antai kaip Ufoje, net prašymą jie rašė gubernatoriui, kad visus lietuvius atiduotų jų globai, pasiteisindami, kad tarp lenkų ir lietuvių jokio skirtumo nėra — nei tilyboje, nei gyvenimo papročiuose. Bet ginti lietuvių dvasios ir kūno reikalai lenkams visai nerūpi. Lenkai visokiais būdais stengiasi tik slenkinti Lietuvių šeimynas: jų vaikams kiša savo mokyklas ir tt., o visa lietuviška, kur tik galėdami, pašiepia.

Vienuolika mėnesių atgal taip buvo su lietuvių ir Buzuluke. Bet paskesniu laiku kun. Gerulis pradėjo šaukti lietuvių į bažnyčią ir traukti iš lenkų ir rusų globos savo, lietuvių, komitetą. Kai kuriuos lietuvių barė už lenkų kalbą ir papročius, o lietuvių vaikams užgynė mokyti lenkų mokyklose. Kad geriaus galima būtų dirbti lietuvių naudai, kun. Gerulis iš visų apylinkės sodžių sutraukė arčiaus savęs lietuvių šeimynas, kurių skaičius pasirodė arti dviejų šimtų žmonių. Visiems lietuviams — dideliems mažiems patekusiems jo globai, parūpino iš komiteto apatinių ir viršutinių drabužių, vaikams atidavė prieglaudą mokyklą.

Tatai visa padaryti kun. Geruliui buvo labai sunku. Iš karto lenkai jį tik atkalbinėjo nesirūpinti lietuvių, nesakyti jiems lietuviškų pamokslų, o kai tas nieko nepadėjo, ėmėsi kitų priemonių: pradėjo skųsti kun. Gerulį kur tik imanydami ir, pagaliau, net bažnyčioje per lietuviškas pamaldas ėmė kelti netvarką. Kai kurie lenkai kreipėsi į patį kun. Gerulį ir reikalavo, kad jis neprasitartų jų bažnyčioje lietuviškai, bet nepasisekė. Kaip pirmiau, taip ir dabar, Buzuluke kas sekmadienys turime lietuvių kalba pamaldų su pamokslais.

Reikia dar paminėti, kad kun. Gerulis sausio 2 d. sutaisė Buzuluke lietuvių vakarą, kuriame puikiausiai vaidino dviejų veiksmų Kasiulaičio komediją „Eksproprijatorių“. Tam vakarui buvo atkviesta iš Samaros 40 artistų ir dainininkų lietuvių, kurie daugelis atvyko tautiniais rūbais. Po vaidinimo buvo padainuota kelios tautos dainos ir pažaista keli lietuvių žaislai. Vakaras buvo realinės mokyklos namų salėje. geriausiu ir patogiausiu Buzuluke.

Vakaras buvo linksmas ir tikrai tautinis. Per pertraukas griežė kariuomenės orkestras. Nežinrnt, kad į tą vakarą visus lietuvius leido dykai, tik iš rusų ir kitų svetintaučių surinko 1300 rub., gryo gi pelno liko 400 rub. tremtinių lietuvių mokyklos naudai.

Ten buvęs.

Žinios.

PETRAPILYJE.

Antrosios Dūmos atstovą Pjanich'ą, sėdinti dabar Šlisselburgo katorgos kalėjime, vyriausybei leidus, vėl aplankė B. Burcevas. Darbo kuopa ir progresistų frakcija, taip pat kadetų pirminkas Miliukovas ir daugelis kitų atstovų, įgaliojo Burcevą įduoti atstovui Pjanich'ui linkėjimų ir užuojautos žodžių.

Vaziavimas į Kinus. Policijos departamentas išsiuntinėjo gubernatoriams ir miestų viršininkams aplinkraštį, kuriuo nurodo, kad daug karo prievolės žmonių, norėdami kariuomenėje tarnauti, važiuoja į Kinus. Del to vidaus reikalų ir finansų ministerijos pripažino reikalingu leisti važiuoti į Kinus tikrai tiems rusų valdininkams, kurie turi tam tikrą policijos liudijimą, kad jiems nereikia kariuomenėje tarnauti.

IVAIRIOS.

Cukraus fabrikantų ištremimas. Kievo administracijai vyriausybės įsakymu išsiųsti etapu į Jakutų sritį cukraus fabrikantus Babuškiną, P. ir I. Gepnerius, Dobrago ir Ciechanovskį. Vis mat už spekuliaciją kliuvo jiems.

Plėšimai Kaukaze. Kachetijoj priviso tiek plėšikų, kad vietos gyventojai iš baimės nežina kas daryti. Plėšikai gerai susiorganizavę ir delto sunku su jais kovoti. Ši plėšikų partija kas mėnuo turi apie 20—30 tūkst. rublių pajamų. Daugiausia jie plėšią pirklius ir šiaip turtingus žmones.

Kuro trūksta. Jekaterinoslave prekių savaitė (kuri buvo paskelbta nuo vasario 1 iki 18 d.) dar blogiau padarė, nes miestas visai neteko kuro. Mineralinis kuras išvežta į šiaurę. Anglių taip pat pritrūko, o malkų taip pakilo kaina, kad jas gali pirkti tik turtingesnieji žmonės.

Minsko kariuomenės apskrities vyriausiojo viršininko atsisaukimas. Minsko kariuomenės apskrities vyr. viršininkas išleido valstiečiams atsisaukimą, kuriame tarp kitko sakytą: „Mūsų armijai reikalinga daug produktų, drabužių, pašaro, armatų, šautuvų, šovinių ir t.t. Visa to mums yra kiek tik gana, bet greitai jiems atvežti reikia daug vagonų. Pastaruoju laiku kai kuriuose Imperijos vietose jaučiamoji produktų stoka padarė geležinkeliams skuboto darbo. Sąjungininkų vyriausybės savo armijai reikalingas kreipėsi į gyventojus, kad labiau taupyti produktus ir sunaudotų kiekvieną mažiausią žemės sklypelį, sėtų jį javais. Reikalinga ir mums sekti šis pavyzdys. Ir taip, Dievo pagalba visi, didelis ir mažas, atėjus pavasariui stverkites darbo, sunaudokite kiekvieną žemės sklypelį, sėdami javais ir daržovėmis. Raguotiems galvijams apsaugoti kurie labai reikalingi kariuomenei maistui, ir pieno ūkiui palaikyti, nes pienas reikalingas ligonims, vaikams ir sužeistoms kareiviams, užsiimkite paukščių ir kiaulių veisimu“.

Kooperacijos priešininkas. Jeniseisko gubernatorius Golobobovas, buvęs 2-os Valstybės Dūmos atstovas, laikosi savotiškos nuomonės kooperatyvų klausime, Jeniseisko maisto tarybos susirinkime jis pasakė prakalbą, kurioje išrodinėjo, kad kooperatyvai duoda prekių tikrai savo nariams ir tokiu būdu kiti gyventojai nieko negauna, delto koope-

ratyvų nereikia palaikyti, bet panakinti.

Maisto stoka. Maskvoje, kaip ir Petrapilyje, pastaruoju laiku del maisto labai striuka. Ypač pirmiausia gali ateiti duonos nevalgomos dienos. Del to miesto vyriausybė žadanti įvesti kortelės nuo kovo 1 dienos, jeigu tai leistų vyriausybė. Kortelės bus duodamos vienai šeimynai, po vieną. Kiekviena šeimyna su taja kortele galėsianti gauti duonos tik iš nurodytos krautuvės. Kiek bus duodama duonos kiekvienam žmogui — dar nežinoma, nes tai pareis ant to, kiek bus miltų mieste. Kortelės bus įvesta tik juodai duonai, nes baltosios ir taip nėra. Projektuojama kiekvienam žmogui išduoti dienai ne mažiau kaip 2 svaru.

SVETUR.

Del separatinės taikos. Japonų laikraštis „Nici-Nici“ praneša, kad pasklydusi paskala apie separatinę Rusijos ir Vokios taika neteisinga esanti. Mat, vokiečiai nori susitaikinti su rusais ir paskui padaryti sąjungą iš trijų valstybių: Japonijos, Rusijos ir Vokios, kad tokiu būdu lengviau galima būtų atsispirti prieš Angliją ir Ameriką.

Revoliucijos agitacija vokiečių kariuomenėje. Vokiečių kariuomenėje, pasak laikraščio, platinama revoliucioninės brošiūros, kuriose agituoja kareiviai neklausyti vyriausybės, kad tokiu būdu greičiau karą pabaigus.

Streikai Krupo fabrikose. Vienas Krupo fabrikų darbininkas atvažiavęs Olandijon papasakojo, kad nuo vasario 1 (14) d. kai kurios fabrikos nedirba, nes sustreikavę 17.000 darbininkų, reikalaujančių didesnio užmokesnio ir maisto pagerinimo.

Airių judėjimas. Anglų vyriausybė vis dar tebealšinanai airių revoliuciją. Taip, ji neseniai areštavo Dubline; Goluze, Simerike ir kituose miestuose apie 32 žmogų, kurie žadinę iš miego airių tautą.

Švedų kiaulių krizis. Pietų Šveduose ūkininkai daugiausia versdavosi kiaulėmis. Dabar gi, vyriausybei konfiskavus pašarus, ūkininkai papuolė į keblų padėjimą, nes negali išsėti likusiųjų pašaru kiaulių, todėl daugumas pradėję pardavinėti kiaules pusvelčiui.

Kinuose senosios tvarkos šalininkai galvoja, kaip atstačius buvusią Kinų monarchiją. Jie dabar vedą agitaciją tarp kinų visuomenės veikėjų, norėdami juos patraukti savo pusėn, kad tokiu būdu nuvertus nuo sosto prezidentą ir pastačius jo vietom imperatorių.

Vokiečių darbai Mongolijoje. Kaip praneša laikraščiai, Mongolijoje, ypač netoli rusų sienos, vokiečiai agituoją prieš rusus; taip pat daugelis vokiečių kraustosi iš Kinų ir važiuoją arčiau rusų sienos, tai yra Mongolijon.

Prancūzija. Iš anksto vyriausybė rūpinosi, kad šiais metais Prancūzijoje neliktų nesunaudotas nė vienas žemės sklypelis. Ir ūkininkai raginami, kad daugiau sėtų rugių. 1888 ir 1889 metų šaukimo busią mobilizuoti ūkio darbuos.

Del Atono pusiasalio vienuolynų. Ne taip senai prancūzų ir rusų kariuomenės būrys paėmė iš graikų Atono pusiasalį, kuriame yra taip pat keli rusų vienuolynai. Del šitos „šventojo“ kalno okupacijos rusų auštesnieji dvasininkai labai susirūpinę. Rusų vienuoliai Atono pusiasalyje, dirbdami, buvo graikų vienuolių skaudžiami. Graikų būvę visos žemės ir vandens šaltiniai, o rusai už didelius pinigų nuomodavę iš graikų žemę. Todel dabar rusų dvasininkai norėtų iš graikų atimti žemę, žinoma, išmokėję jiems nustatytą tam tikrą kainą. Paskui gal galima busią įtaisyti Atono pusiasalyje rusų uostas.

KARAS.

Rusų šone. Po artilerijos šaudymo rusų žvalgai Jablonicos kaimo pietų pusėje (į šiaurės rytus nuo Korosmezo) įsiveržė į priešininko apkasus ir paėmė nelaisvėn 26 kareivius.

Rumunų šone. Šaudymasis ir žvalgų susirėmimai.

Kaukazo šone. Rusų žvalgai atakavo turkų sargybą Vano ežero vakarų pusėje. Turkai buvo nuvyti toliau. Rusai paėmė nelaisvėn 4 aficerius ir 38 kareivius.

Prancūzų šone. Mortono rajone prancūzų artilerija smarkiai apšaudė vokiečių stovyklas. Lotaringijoje ir Elzase taip pat smarkiai dirbo abiejų pusių artilerija. Į rytus nuo Suasono prancūzai atmušė dvi vokiečių ataki.

Italų šone. Astikos ir Travinjolos slėniuose buvo artilerijos šaudymasis (į rytus nuo Goricos). Priešininkai atakavo italus ties Mošiago kalnu, bet nieko nepešė.

Atlanto vandenyne. Vokiečių nardomieji laivai dar vis kasdien tebeskandina po keletą laivų.

Pranešimai.

I.

Biržų augštesnės pradinės mokyklos inspektorius prašo visų tų, kurie jau mokinosi minėtoji mokykloje, jei nori ir toliau joje mokyties, pranešti jam apie tai: Гомель, Жандармская, 19.

—O:—

II.

Pranešu, jog ir šiais metais rengiamas konfirmandų (navatnųjų) mokinimas. Užtat kurie norite būti konfor-

muoti — priimti pirmajai komunijai — praneškite man kuogreičiausiai.

Kun. P. Jokūbenas.

Петроградъ, Морская, 60.

Atitaisymas.

„Liet. Balso“ № 7-me, korespondencijoje iš Gomelio, aprašyme apie Naujų Metų sutikimo vakarėlį, ne dėl to, kad kalties išiskverbė klaidų, Naujiesiems eilias pasakė ne p-lė Ona, kaip kautytė, bet Jakaitytė. Kun. Giniotaitenka didelė padėka ne už pasidarbą bima tam vakarėliui, bet už nusamdymą tinkamo buto (salės), be kurio Gomelio lietuviai negalėtų taisyti panašius vakarėlius, esant ir geriausiems norams. Gi prie taisymo to vakarėlio kun. Giniotas visai neprisidėjo.

P. Klimka.

Redakcijos atsakai.

Antan. Kazlauskuii, Tamstai „Liet. Balso“ Redakcijoje jau senai yra laiškas iš Amerikos iš Manticoke. Prašom atsiimti.

Redaktorius L. Noreika.
Leidėjas Martynas Yčas.

Petronėlė Žunkevičienė iš Bučionų dvaro, Baisiagalos par., ieško tėvų Anupro ir Barboros Mockevičių, brolio Antano ir seserų Elenos ir Valerijos Mockevičių iš Maralinės dvaro, Baisiagalos par., Kauno gub., ir gyvenusių Rygoje sesers Veronikos ir Ievos Tolienės. Adr.: Кинешма, Костр. губ. Литовскій Комитетъ.

104—2

Kanstantinas Dagis, Kauno gub., Pašėvės aps., Biržų vals., Daukniškių kaimo, ieško giminių ir pažįstamų. Prašau atsiųsti šiuo adresu: Петроградъ, Симеоновская ул., № 7, кв. 6, „Литовская типография“, Канстантину А. Дагису.

Prek. ženklas
Prek. ir Pram.
Dep. patvirtintas
visok. pavid.

INKARINIS PEN-EKSPELERIS

SU INKARU.

„R. I. Veiso ir K° pirmiau F. Ad. Richterio ir K°“ Prek. Nam.
Geriausias priemonis nuo REUMATIZMO, LAUŽYMO, SUŠALIMO ir INFLUENCIJOS.

Parduodama visose gerosiose aptiekose ir aptiekos krautuvėse. SAUGOKITE IMITACIJĄ! Perkant prašom įsidėti mūsų APTAISUS ir FIRMA. Kainų sąrašus ir knygeles siunčiame veltui.
„R. I. VEISO ir K° pirmiau F. AD. RICHTERIO ir K°“ Prek. Nam.
PETRAPILIS, Mikalojaus g. № 14.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis

„DARBININKAS.“

„DARBININKAS“ eina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais.

„DARBININKAS“ rūpinasi darbo žmonių gerove, nurodina kelius, kaip savo būvį pagerinti.

„DARBININKAS“ deda daug straipsnių iš darbininkų gyvenimo, duoda naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.

„DARBININKAS“ duoda įdomiausių žinių iš viso pasaulio. „DARBININKAS“ visuomet spauzdina: gražių eilių, dailių vaizdėlių ir apysakų.

„DARBININKAS“ visuomet patiekia savo skaitytojams: svarbiausių, naudingiausių ir įdomiausių straipsnių suprantama jiems kalba.

„DARBININKAS“ nuolatos išleidinėja gražių, pigių ir naudingų knygėlių.

Skaitykite ir platinkite „DARBININKĄ“ ir jo leidinius!!!

Prenumeratos kaina: tris kartus per savaitę metams 3 doleriai; pusel metų 1 dol. 50 centų; viena kartą per savaitę, užsisakant tik šeštadieniais 8-nių pusl. numerius, metams 1 dol. 50 centų; pusel metų 75 c.

ADRESAS: „DARBININKAS“
242 W. Broadway, So Boston, Mass.

339.—2